

מ"ת 16179/10/23 - מדינת ישראל נגד סמיר נעיראת (עציר)

בית משפט השלום בבאר שבע

מ"ת 16179-10-23 מדינת ישראל נ' נעיראת(עציר)

לפני כבוד הנשיא עמית יריב
המאשימה (המשיבה):
נגד
מדינת ישראל

הנאשם (המבקש):
סמיר נעיראת (עציר)

החלטה

לפניי בקשה, שהובאה במסגרת פרוטוקול הדיון מיום 11.10.2023, לעשות שימוש בסמכותי לפי תקנה 3 (ד) לתקנות בתי המשפט ולשכות הוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), תשנ"א - 1991 (להלן: "התקנות"), ולהתיר דיון בתיק העיקרי בעניינו של המשיב, חרף הוראות התקנות, ובהסתמך על החריג.

ב"כ המבקש טען בדיון, כי כתב האישום הוגש בשל שינוי במדיניות התביעה, ובהתחשב בעברו הנקי של מרשו, יש סיכוי סביר שלא ייגזר עליו מאסר בפועל, ועל כן - הוא עותר לדון כבר כעת בתיק העיקרי, על מנת למנוע מצב שבו לאחר מתן גזר הדין יתברר כי המשיב היה עצור פרק זמן ארוך מזה שנגזר עליו במסגרת ההליך.

התביעה מתנגדת לבקשה, "לאור התקנות ומצוקת כוח אדם", כעולה מן הטיעון שהציגה לפני כב' סגנית הנשיא חקלאי.

לאחר העיון, נחה דעתי כי יש להיעתר לבקשה, ולהתיר דיון בתיק העיקרי.

ראשית אציין, כי הטיעון ש"לאור התקנות" אין להתיר שימוש בחריג - לאו טיעון הוא: התקנות הקנו לנשיא בית המשפט סמכות "לקבוע כי הליך מסויים הנמנה עם הענינים המפורטים בתקנת משנה (א)(1) עד (5) לא יידון, או שהליך מסויים שאינו נמנה עמהם - יידון." מכאן שבגוף התקנות, קיימת הסמכה לקבוע קביעה החורגת מן התקנות. על כן, הנטל על המבקש לחרוג להראות כי קיימים טעמים טובים ("טעמים מיוחדים", כלשון התקנה) לחרוג, ומשעמד בנטל זה, עובר הנטל למשיבה (היא המאשימה) להראות כי אין הצדקה לחריגה זו. מכאן ש"התקנות" אינן יכולות להצדיק, כשהן לעצמן, הימנעות מבחינת החריג.

אשר לטענה בדבר "מצוקת כוח אדם", גם טענה זו היא, לכל הפחות מוקשית. על פי הוראות סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו - 1996, קיימים תנאים מצטברים למעצרו של נאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, כך שאין מדובר במצב שבו דיון מעצר עד תום ההליכים הוא, בהכרח, אירוע חד-פעמי. על כן, גם מבחינת מצבת כוח האדם של כל הגורמים הרלוונטיים - התביעה, הסנגוריה ובית המשפט - יש יתרון מובהק לסיום ההליך העיקרי בהקדם האפשרי, על מנת לאפשר לכל הגורמים הרלוונטיים להתפנות להליכים אחרים.

בהערת אגב אעיר, כי אף שהעמדה התמציתית שהובאה לעיל הוצגה ב-11.10.2023, אזי בדיונים אחרים שבמסגרתם הובאו לפניי בימים האחרונים בקשות מעין זו, לא חל כל שינוי מהותי בטיעון המשפטי שהציגה המאשימה, והוא עודנו

מבוסס, בעיקרו, על הטיעון המעגלי שלפיו "אלה התקנות", ולכן אין לחרוג מהוראותיהן, תוך התעלמות מסמכותו של הנשיא להתיר חריגה מן התקנות.

מצופה היה מרשויות התביעה לגבש עמדה ברורה ומנומקת, ולהשתית אותה על נימוקים משפטיים משכנעים, ולכל הפחות - מובהקים יותר מן הטיעון שהועלה הן ב-11.10.2023, והן בדיונים שונים שהתקיימו היום.

יוער, כאמור, כי גם שיקולי צדק, המכוונים להכרעה מהירה ככל הניתן בעניינו של נאשם המודה במיוחס לו, וגם שיקולי יעילות, שעניינם בצמצום מספר הדיונים שיידרשו בעניינו של נאשם, מוליכים לאותה תוצאה: יש להתיר את הדיון בתיק העיקרי בצמוד לדיון בבקשה להארכת מעצר, וכך אני מורה מכוח סמכותי לפי תקנה 3 (ד) לתקנות.

העתק מהחלטה זו יובא לפני ראש יחידת התביעות במחוז דרום ולפני ראש חטיבת התביעות במשטרת ישראל. מצופה כי חטיבת התביעות תגבש עמדה מערכתית רצינית ומנומקת, שניתן יהיה לדון בה במסגרת בקשות עתידיות בנושא זה.

ניתנה היום, ל' תשרי תשפ"ד, 15 אוקטובר 2023, בהעדר הצדדים.